

Amén.

Francesc M. Rotger

El dia següent de la mort del Papa Joan Pau II, la televisió ens ofereix *De un país lejano*, biografia cinematogràfica de Karol Wojtyla estrenada només tres anys després de la seva elecció com a summe pontífex i realitzada pel seu compatriota Krzysztof Zanussi. De la mateixa manera que la vida de Jesús ha inspirat multitud de pel·lícules, també les vides i els fets de les més de dues-centes persones que s'han assegut a la cadira de Sant Pere, al llarg dels darrers dos mil·lennis, han servit de punt de partida a un bon nombre de llargmetratges. Entre els més recents, sens dubte un dels més destacats seria *Amén*, de Costa-Gavras, molt crític amb l'actitud del Vaticà davant els crims de guerra dels nazis, fa més de sis decennis. Marcel Iures hi encarna Pius XII, potser dividit entre les reclamacions dels catòlics perquè condemnés l'extermini dels jueus i la por que aquesta condemna

pogués originar represàlies contra els mateixos catòlics.

Tal vegada, la pel·lícula "vaticana" per antonomàsia és *Las sandalias del pescador* (1968), protagonitzada per un magnífic Anthony Quinn i que presenta certes semblances amb la biografia de Joan Pau II, deu anys abans que fos elegit Papa. El personatge principal també arriba de l'est d'Europa, d'un país aleshores comunista. Però és un pontífex inventat per Morris West, a la seva novel·la del mateix títol. Curiosament, el realitzador, Michael Anderson, també dirigí *La Papisa Juana* (1972), inspirada en la llegenda que, als temps obscurs de l'Edat Mitjana, una dona que es feia passar per home arribà al solí pontífex, paper interpretat per Liv Ullman. Amb Anthony Quinn podria competir Rex Harrison pel seu Juli II, un Papa del Renaixement, aquest sí històric, polític i mecenes, que troba un rival a la seva mida en l'arquitecte, escultor i pintor Miquel Àngel (Charlton Heston), a la pel·lícula de Carol Reed *El tormento y el éxtasis* (1965).

El poder terrenal dels papes, quan encara existien els Estats Pontificis (reduïts, ara, al minúscul Vaticà), queda ben reflectit a *En nombre del Papa Rey* (1977), protagonitzada per Nino Manfredi.

La desaparició de Rainier III de Mònaco ens ha fet recordar, una vegada més, la seva dona, l'actriu Grace Kelly, que ens deixà ja fa més de vint anys. El petit principat mediterrani, precisament, serví d'escenari a la pel·lícula d'Alfred Hitchcock *Atrapa a un ladrón* (1955), protagonitzada per Cary Grant i per ella mateixa. Abans de convertir-se en princesa en la vida real, Grace Kelly encarnà el paper d'una princesa imaginària a *El cisne* (1956), de Charles Vidor. Ara, en els nostres temps, un prestigiós actor britànic, Rupert Everett, interpreta per tercera vegada un monarca històric del seu país. Aquesta vegada és Carles II, a *Belleza prohibida*, de Richard Eyre. Abans fou son pare, Carles I, a *Matar a un rey*, de Mike Barker, i Jordi IV (a la seva etapa de príncep de Gal·les) a *La locura del rey Jorge*. ■